

Sikkerhetsdatablad

Sikkerhetsdatablad etter (EF) nr. 1907/2006

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/BLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator:

GULL-LAKK FORGYLLINGSFARGE (Liberon nr. 510)

Deklarasjonsnummer: 34721

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot:

Til oppløsning av gamle vokslag og grundig rensing og rengjøring av møbler uten å endre treverkets patina.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet:

ALANOR AS

Tvervedveien 2-6, Skallevoll

Tel.: 33 36 29 70

Boks 2190

Faks: 33 36 29 71

N-3103 Tønsberg

Ansvarlig for sikkerhetsdatablad (e-post): post@alanor.no

1.4. Nødtelefonnummer:

22 59 13 00 (Giftinformasjonssentralen)

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen:

Brannfarlig og miljøskadelig væske med langtidseffekter.

EF (Forskrifter om klassifisering, merking m.v.):

R10 R66 R67 N;R50-53

CLP (Forordning 1272/2008):

Flam. Liq. 3;H226 STOT SE 3;H336 Aquatic Acute 1;H400

Aquatic Chronic 1;H410 EUH066

2.2. Merkingselementer:

ADVARSEL

Inneholder: Kulbrinter, C₉₋₁₁, n-alkaner, isoalkaner, sykliske, <2% aromater

H226: Brannfarlig væske og damp.

H336: Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

H410: Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

EUH066: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

P101: Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

P102: Oppbevares utilgjengelig for barn.

P210: Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

P271: Brukes bare utendørs eller i et godt ventilt område.

P501: Innhold/beholder leveres som avfall i samsvar med lokale forskrifter.

2.3. Andre farer:

Ingen kjendte.

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB i henhold til kriterier i REACH, VEDLEGG XIII.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger:

Vekt%	Navn	CAS	EC-nr.	Indeks-nr.	REACH-reg.nr.	Klassifisering
40-<60	Hydrokarboner, C ₉₋₁₁ , n-alkaner, isoalkaner, sykliske, <2% aromater	64742-48-9	919-857-5	649-327-00-6	01-2119463258-33	EF: R10 Xn;R65 R66 R67 CLP: Flam. Liq. 3;H226 Asp. Tox. 1;H304 EUH066 STOT SE 3;H336
5-30	Kobber	7440-50-8	231-159-6	-	-	EF: F;R11 N;R50 (M=10) CLP: Flam. Liq. 2;H225 Aquatic Acute 1;H400 (M=10)
2,5-<10	2-Metoksy-1-metyletyl-acetat	108-65-6	203-603	607-195-00-7	01-2119475791-29	EF: R10 Xi;R36 CLP: Flam. Liq. 3;H226 Eye Irrit. 2;H319
2,5-<10	Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung	64742-48-9	265-150-3	649-327-00-6	-	EF: Xn;R65 R66 CLP: Asp. Tox. 1;H304 EUH066
2,5-<10	Hydrokarboner, C ₁₀₋₁₃ , n-alkaner, isoalkaner, sykliske, <2% aromater	64742-48-9	919-857-5	649-327-00-6	01-2119457273-39	EF: R10 Xn;R65 R66 R67 CLP: Flam. Liq. 3;H226 Asp. Tox. 1;H304 EUH066 STOT SE 3;H336

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER (FORTTSAT)

3.2. Stoffblandinger:

Vekt%	Navn	CAS	EC-nr.	Indeks-nr.	REACH-reg.nr.	Klassifisering
2,5-<10	Sinkpulver (stabilisert)	7440-66-6	231-175-3	030-002-00-7	-	EF: N;R50-53 (M=1) CLP: Aquatic Acute 1;H400 (M=1) Aquatic Chronic 1;H410
<2,5	Carbon black	1333-86-4	215-609-9	-	-	EF/CLP: -

Ordlyden av R- og H-setningene - se avsnitt 16.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak:

- Innånding: Bring personen i frisk luft. Holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Søk lege
- Hud: Fjern straks tilsølte klær. Skyll huden og vask grundig med vann og såpe. Smør huden inn med håndkrem.
- Øyne: Skyll straks med vann eller saltvann. Evt. kontaktlinser fjernes og øyet spiles godt opp. Ved fortsatt irritasjon: Søk lege.
- Svelging: Skyll straks munnen grundig og drikk rikelig vann. Holdes i ro under oppsyn. **Fremkall ikke oppkastning.** Inntreffer oppkastning, holdes hodet lavt for å unngå mageinnhold i lungene. Ring straks etter lege og ambulans.
- Forbrenning: Skyll med vann til smertene forsvinner. Under skyllingen fjernes klær som ikke har brent fast, fra det forbrente området. Er legebehandling nødvendig, fortsettes skyllingen til legen har overtatt behandlingen.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede:

Kan gi irritasjon av hud og øyne, samt tørr og sprukket hud. Dampene kan føre til at man føler seg søvniq eller omtåket.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig:

Ved kontakt med lege eller sykehus, vis dette sikkerhetsdatablad.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Sløkkingsmidler:

Skum, pulver eller kullsyre. Bruk ikke vann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen:

Unngå innånding av røykgasser. Ved brann utvikles giftige gasser: Særlig karbonoksider.

5.3. Råd til brannmannskaper:

Bruk trykkluftmaske ved kraftig røykutvikling. Fjern om mulig beholderne eller kjøøl dem ned med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner:

Bruk personlig verneutstyr - se avsnitt 8. Fjern antenningskilder. Begrens spredningen. Sørg for god utlufting.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø:

Helles aldri ut i kloakken - se avsnitt 12. Informer de lokale myndigheter ved utslipp i omgivelsene.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing:

Sølet suges opp med granulater eller likn. (evt. opsamles med kartong). Oppsamles i egnete beholdere. Skyll stedet hvor sølet oppsto grundig med vand. Fortsatt behandling av søl - se avsnitt 13.

6.4. Henvisning til andre avsnitt:

Se ovennevnte.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering:

Unngå innånding av damper. Arbeidsrom skal være godt ventilert. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Skift straks klær som er forurenset. Omhyggelig personlig hygiene er nødvendig. Dusj til bruk i nødsfall skal være tilgjengelig. Vask hender og forurensete områder med vann etter arbeidsslutt. Må aldri brukes i nærheten av flammer, gnister eller varme overflater. Røyking forbudt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter:

I godt tillukket beholder, i godt ventilert rom. Atskilt fra antenningskilder. Brannfare klasse B.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r):

Se bruksområder - avsnitt 1.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE**8.1. Kontrollparametere:**

Arbeidstilsynets grenseverdier (Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære):

50 ppm = 275 mg/m ³	Hydrokarboner /Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung (White Spirit (aromatinnhold < 22 %))
50 ppm = 270 mg/m ³ H	1-Metoksy-2-propylacetat (= 2-metoksy-1-metyletylacetat)
0,1 mg/m ³	Kobber (røyk)
1 mg/m ³	Kobber (støv)
3,5 mg/m ³	Carbon Black (lampesot)

H = Stoffet kan tas opp gjennom huden.

DNEL:	Eksposering	Verdi	Populasjon	Virkninger
Hydrokarboner C ₉₋₁₁	Langsiktige, dermal	300 mg/kg	Arbeider	Systemiske
	Akut, inhalasjon	1500 mg/m ³	Arbeider	Systemiske
	Langsiktige, dermal	300 mg/kg	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, inhalation	900 mg/m ³	Forbruker	Systemiske
	Langsiktige, oral	300 mg/kg	Forbruker	Systemiske
Kobber	Langsiktige, dermal	137 mg/kg/d	Arbeider	Systemisk
	Akut, dermal	273 mg/kg/d	Arbeider	Systemisk
	Akut, inhalasjon	20 mg/m ³	Arbeider	Systemisk
	Akut, dermal	273 mg/kg/d	Forbruker	Systemisk
	Akut, inhalasjon	20 mg/m ³	Forbruker	Systemisk
PNEC:	<u>Medium</u>	<u>Verdi</u>		
Kobber	Ferskvann	7,8 µg/l		
	Sjøvann	5,2 µg/l		
	Ferskvannssediment	87 mg/kg		
	Sjøvannssediment	676 mg/kg		
	Renseanlegg (STP)	0,23 mg/l		
	Jord	65,5 mg/kg		

8.2. Eksposeringskontroll:

Forholdsregler for å hindre eksponering: Arbeidsrom skal være godt ventilert.

Personlig verneutstyr:

Innånding: Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk godkjent vernemaske med kombinasjonsfilter type A (brunt - mot organiske damper) (EN 140). Filtrene har begrenset brukstid (skal skiftes). Les produsentens anvisninger.

Hud: Vernehansker av nitrilgummi. Gjennombruddstid; ca. 1 timme. Altox har redusert hanskeguidens gjennombruddstid med en faktor på ca. 3, fordi standardtesten EN-374-3 er foretatt ved 23°C, mens temperaturen i hansken i praksis er ca. 35°C. Dessuten strekkes elastiske hansker ved bruk, så hansketykkelsen og dermed også gjennombruddstiden blir redusert.

Øyne: Tettsluttende vernebriller (EN 166) ved risiko for sprut.

Begrensning og overvåking av miljøeksponering: Ingen spesifikke.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper:**

Utseende:	Væske. Gull/sølv
Lukt:	Karakteristisk
Luktgrense:	Ikke bestemt
pH:	Ikke bestemt
Smeltepunkt/smeltepunktintervall (°C):	Ikke bestemt
Kokepunkt/kokepunktintervall (°C):	155-200
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C):	21-55
Fordampningshastighet:	Ikke bestemt
Antennelighet (fast stoff, gass):	Ikke relevant
Eksplisjonsgrenser (vol% - vol%):	Ikke bestemt
Damptrykk (hPa, 20°C):	Ikke bestemt
Relativ damp tetthet:	Ikke bestemt
Relativ tetthet (g/cm ³ , 20°C):	1,0-1,1
Vannløselighet:	Ikke løselig
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann:	Ikke bestemt
Selvantennelighet (°C):	Ikke bestemt
Viskositet (m ² /s):	Ikke bestemt
Eksplisive / oksiderende egenskaper:	Ikke relevant
9.2. Andre opplysninger:	Ikke relevant

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET**10.1. Reaktivitet:**

Ingen data til rådighet.

10.2. Kjemisk stabilitet:

Brennbar. Kan antennes ved temperaturer over flammepunktet. Avgitte damper kan antennes av for eksempel gnister, glør eller varme flater. Dampene kan skape eksplosive blandinger i forbindelse med luft. Kan drive langt til antenningskilder og gi tilbakeslag. Ved alminnelige temperaturer er dampene tyngre enn luft og kan spre seg langs golv mm.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner:

Ingen data til rådighet.

10.4. Forhold som skal unngås:

Unngå dannelse av gnister, glør, oppvarming og sollys.

10.5. Uforenlige materialer:

Unngå sterke oksidasjonsmidler, syrer og baser.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter:

Ved oppvarming til meget høye temperaturer (spalting) utskilles meget giftige gasser: Særlig karbonoksid.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER**11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger:**

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
Akutt giftighet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) > 4 mg/l/4h (Hydrokarboner) LC ₅₀ (rotte) > 5 mg/l (Kobber, støv)	~ OECD 404 ikke tilgjengelig	IUCLID Leverandør
Dermal	LD ₅₀ (kanin) > 5000 mg/kg (Hydrokarboner)	~ OECD 402	IUCLID
Oral	LD ₅₀ (rotte) > 5000 mg/kg (Hydrokarboner)	~ OECD 401	IUCLID
Etsning/irritasjon:	Moderat irritasjon av hud, kanin (Hydrokarboner) Ingen irritasjon av øyne, kanin (Hydrokarboner) Øyenirriterende, kanin (2-Metoksy-1-metyletylacetat)	Draize OECD 405 OECD 405	IUCLID IUCLID ECHA diss
Sensibilisering:	Ingen hudsensibilisering, marsvin (Hydrokarboner)	OECD 406	ECHA diss
CMR:	Ingen bevis for karcinogen effekt, dermal, mus (Hydrokarboner) Ingen mutagen effekt, in vivo, rotte (Hydrokarboner) Ingen reproduksjons- eller fosterskader, inhalation, rotte (Hydrokarboner)	OECD 451 OECD 475 OECD 416/414	ECHA diss ECHA diss ECHA diss

Opptaksveier: Hud, lungene og mage-tarm-kanalen.

Symptomer:

Innånding: Innånding av damp kan gi anledning til irritasjon av luftveiene og kan gi ubehag, kvalme, hodepine og svimmelhet.

Hud: Kan virke irriterende og kan gi tørr eller sprukket hud. 2-Metoksy-1-metyletylacetat kan tas opp gjennom huden og ved omfattende kontakt gi samme symptomer som nevnt under innånding. Kobber kan ge grønn svart misfarging av huden og i sjeldne tilfeller allergisk kontakteksem med rødme og kløe.

Øyne: Kan gi irritasjon med rødme.

Svelging: Irritasjon av munn, hals og mage-tarm-kanalen. Store mengder kan gi symptomer som nevnt under "Innånding". Ved svelging eller oppkastning kan små dråper av produktet bli innåndet og medføre kjemisk betinget lungebetennelse eller vann i lungene. Vær oppmerksom på at symptomene (pustevansker) kan oppstå flere timer etter påvirkningen.

Kroniske effekter: Innånding av høye konsentrasjoner eller hyppig innånding av selv små mengder organisk løsemiddel kan gi skader på bl.a. lever, nyrer og sentralnervesystem. Gjentatt eksponering kan gi irritasjon, tørr og sprukket hud og evt. eksem. Alvorlig kobberforgiftning fører til anemi, leverskader og nyreskader.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER**12.1. Giftighet:**

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Oncorhynchus mykiss, 96h) = 8,41 mg/l (Hydrokarboner) LC ₅₀ (Cyprinus carpio, 96h) = 0,02-0,09 mg/l (Kobber) LC ₅₀ (Cottus bairdii, 96h) = 0,44 mg/l (Sink)	OECD 203 (FW) Ikke tilgjengelig Ikke tilgjengelig	ECHA diss. ECHA diss. ECHA diss.
Krepsdyr	EC ₅₀ (Daphnia magna, 48h) = 4,7 mg/l (Hydrokarboner)	OECD 202 (FW)	ECHA diss.
Alger	EC ₅₀ (Pseudokirchnerella subcapitata, 72h) = 12,4 mg/l (Hydrokarboner) EC ₅₀ (S. capricornutum, 72 t) = 0,047 mg/l (Kobber)	OECD 201 (FW) OECD 201 (FW)	ECHA diss. ECHA diss.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER (FORTTSAT)

12.2. Persistens og nedbrytbarhet:

Test til bestemmelse af nedbrytbarhet gjelder ikke uorganiske stoffer som for eksempel sink og kobber. Hydrokarboner og 2-metoksy-1-metyletylacetat er lett biologisk nedbrytbare (OECD 301).

12.3. Bioakkumuleringsevne:

Hydrokarboner – Mulighet for betydningsfull bioakkumulering. Log $K_{ow} > 3$.

2-Metoksy-1-metyletylacetat – Ingen bioakkumulering. Log $K_{ow} = 0,56$.

Kobber: BCF: 100-<500; Log $K_{ow} < 0$.

12.4. Mobilitet i jord:

K_{oc} (Hydrokarboner): 60-229 (Moderat til stor mobilitet i jord forventes).

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering:

Innholdsstoffene er ikke PBT/vPvB i henhold til kriterier i REACH, VEDLEGG XIII.

12.6. Andre skadevirkninger:

Ingen kjendte.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder:

Rester og avfall bør ikke tilføres avløpsnett, men leveres for avfallsbehandling til godkjent mottak.

EAL-Kode: 20 01 27 (rester) og 15 02 02 (granulat eller likn med blandning).

Avfallstoffnummer: 7051 (Maling, lim, lakk, løsemiddelbasert)

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer: 1263

14.2. FN-forsendelsesnavn: MALING

14.3. Transportfareklasse(r): 3

14.4. Emballasjegruppe: III

14.5. Miljøfarer: MP

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket: Ikke relevant.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen:

Barn og ungdom (personer under 18 år) skal ikke utføre arbeid med produktet.

Ved en kartlegging av arbeidsmiljøet skal det sikres at personell ikke utsettes for påvirkninger som kan innebære risiko ved 15.2

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet:

Ingen CSR.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Merkingselementer etter DPD:

R 10: Brannfarlig.

R 50/53: Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

R 66: Gjentatt kontakt kan føre til sprø hud eller til revner i huden.

R 67: Dampene kan føre til at man føler seg søvnnig eller omtåket.

S 2: Oppbevares utilgjengelig for barn.

S 23: Unngå innånding av damp.

S 24: Unngå hudkontakt.

S 29: Må ikke tømmes i kloakkavløp.

S 46: Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.

S 51: Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

S 60: Dette produktet og/eller dets emballasje skal behandles som spesialavfall.

S 61: Unngå at stoffet kommer ut i naturen. Før bruk innhentes spesielle anvisninger/sikkerhetsdatablad gjennomgås.

Miljøskadelig

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER (FORTTSAT)

Ordlyd på R- og H-setninger nevnt i avsnitt 2 og 3:

- H225: Meget brannfarlig væske og damp.
H226: Brannfarlig væske og damp.
H304: Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H315: Irriterer huden.
H319: Gir alvorlig øyeirritasjon.
H336: Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H400: Meget giftig for liv i vann.
H410: Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
EUH066: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
R 10: Brannfarlig.
R 11: Meget brannfarlig.
R 36: Irriterer øynene.
R 50-53: Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
R 65: Helsefarlig, kan forårsake lungeskader ved svelging.
R 66: Gjentatt kontakt kan føre til sprø hud eller til revner i huden.
R 67: Dampene kan føre til at man føler seg søvnnig eller omtåket.

Forkortelser:

CMR = Carcinogenicity, mutagenicity, reproductive toxicity (kreftfremkallende, arvestoffskadelig og reproduksjonstoksisk virkning)

CSR = Chemical Safety Report

DNEL = Derived No-Effect Level

EC₅₀ = Effect Concentration 50 %

FW = Fresh Water

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 %

LD₅₀ = Lethal Dosis 50 %

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic

PNEC = Predicted No-Effect Concentration

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative

Datakilder:

ECHA diss. = REACH Registreringsdossier fra ECHA's hjemmeside.

IUCLID = International Uniform Chemical information Database

Råd om særlig opplæring:

Materialet må kun brukes av personer som har fått grundig instruksjon i hvordan arbeidet skal utføres og som har kjennskap til innholdet i dette sikkerhetsdatabladet.

Endring i avsnitt:

1-16 samt merking konverteret till CLP

Utarbeidet av: Altos a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Danmark Tel.: +45 38 34 77 98 / PH - Kvalitetskontroll: PW